

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεῖα Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης - 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ - τηλ. 23850-28610 - imaaflo@yahoo.gr

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΛΕ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 2076	Δ' Στάσις τῶν Χαιρετισμῶν 16 Μαρτίου 2018 βράδυ	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης
--	--	---

Καὶ στὸν πόλεμο καὶ στὴν εἰρήνη

«Χαῖρε, δι' ἧς ἐγείρονται τρόπαια·
χαῖρε, δι' ἧς ἐχθροὶ καταπίπτουσι» (Ἀκάθ. ὕμν. Ψ5)

Ἔσμα, ἀγαπητοί μου, ἄσμα δηλαδὴ **τραγουδοῦ**, ποὺ ἔψαλαν οἱ πρόγονοί μας, οἱ Χριστιανοὶ τοῦ Βυζαντίου, εἶνε ὁ Ἀκάθιστος ὕμνος. Περιλαμβάνει ἑκατὸν σαραντατέσσερα (144) «Χαῖρε», μὲ τὰ ὁποῖα **ἐπαναλαμβάνει τὸν χαιρετισμὸ** ποὺ εἶπε ὁ ἀρχάγγελος Γαβριὴλ πρὸς τὴν Θεοτόκο «*Χαῖρε, κεχαριτωμένη· ὁ Κύριος μετὰ σοῦ...*» (Λουκ. 1,28).

Συνήθως, σὲ ὀλιγόλεπτα κηρύγματα, ἐρμηνεύουμε ἓνα ἢ δύο χαιρετισμοὺς τοῦ Ἀκαθίστου ὕμνου. Σήμερα θὰ προσπαθήσουμε νὰ δώσουμε μιὰ ἐρμηνεῖα στὸ «*Χαῖρε, δι' ἧς ἐγείρονται τρόπαια· χαῖρε, δι' ἧς ἐχθροὶ καταπίπτουσι*» (Ἀκάθ. ὕμν. Ψ5). Τί σημαίνει αὐτό· Χαῖρε, Παναγία, γιατί μὲ τὴ δική σου βοήθεια ὑψώνονται ἀπὸ μᾶς μνημεῖα νίκης, ἐνῶ οἱ ἐχθροὶ μας καταπίπτουν νικημένοι.

● Ὁ χαιρετισμὸς αὐτός, ἀγαπητοί μου, μᾶς ὑπενθυμίζει τὸ ἱστορικὸ ἐκεῖνο γεγονός ποὺ συνέβη στὴν πόλι τῶν ὀνείρων μας, τὴν **Κωνσταντινούπολι, τὸ 626 μ.Χ.**

Πάνε ἀπὸ τότε αἰῶνες πολλοί. **Ἡ Πόλις μας τὸ ἔτος ἐκεῖνο πολιορκήθηκε** ἀπὸ τὴν ξηρὰ καὶ ἀπὸ τὴ θάλασσα. Καὶ ἦταν ἀδύνατον οἱ Βυζαντινοὶ πρόγονοί μας νὰ νικήσουν, γιατί ὁ ἔνδοξος τότε αὐτοκράτωρ, ὁ Ἡράκλειος, μὲ τὸ στρατό του ἀπουσίαζε χιλιόμετρα μακριὰ ἀγωνιζόμενος ἐναντίον τῶν Περσῶν. Τότε λοιπὸν οἱ Ἄβαροι ἔκαναν ἐπιδρομὴ, καὶ νομίζοντας πὼς εὐκόλα θὰ νικήσουν ἀποθρασύνθηκαν· ἴταμοί, ὑπερήφανοι καὶ ἐγωισταί, ἔλεγαν στοὺς Βυζαντινοὺς· Δὲν γλυτώνετε, ἀδύνατον νὰ σωθῆτε· μόνο ἂν γίνετε ψάρια καὶ κολυμπήσετε στὸ Βόσπορο ἢ γίνετε πουλιὰ καὶ πετάξετε, τότε μόνο θὰ ζήσετε.

Ἄλλὰ ἔκανε ὁ Θεὸς τὸ θαῦμα καὶ ταπεινώσε τοὺς ὑπερηφάνους. Τὴ νύχτα - τὰ μεσάνυχτα φύσηξε ἄνεμος σφοδρός, τὰ πλοῖα τῶν

ἐχθρῶν ἔγιναν συντρίμια, κι αὐτοὶ τὸ πρῶν διαλύθηκαν· ἔφυγαν ντροπιασμένοι, καὶ ἡ **Βασιλεύουσα ἐλευθερώθηκε**.

Τότε **οἱ Χριστιανοί**, εὐγνωμονώντας τὸν Κύριο καὶ τὴν ὑπεραγία Θεοτόκο γιὰ τὴ σωτηρία, πῆγαν στὸ ναὸ τῶν Βλαχερνῶν καὶ **δοξολογοῦσαν**. Καὶ τότε γιὰ πρώτη φορὰ ἐψάλη ὁ ὑπέροχος αὐτὸς ὕμνος, τὸ «*Τῇ ὑπερμάχῳ Στρατηγῷ τὰ νικητήρια...*».

● Καὶ δὲν εἶνε αὐτὴ ἡ μόνη φορὰ. Ἄλλη μιὰ φορὰ, **δευτέρα φορὰ**, ἡ Παναγία ἔδειξε τὴν προστασία της στὸ γένος μας, καὶ τότε ἀκούστηκε πάλι ὁ ὕμνος αὐτός.

Ἦταν τὸ 1821. Τότε οἱ πρόγονοί μας σήκωσαν τὴ σημαία τῆς ἐλευθερίας, εἶπαν «*ἐλευθερία ἢ θάνατος*», καὶ πῆραν μεγάλο θάρρος ἀπὸ τὴν ὑπεραγία Θεοτόκο. Ὡς ἡμέρα ἐθνεγερασίας ὤρισαν τὴν **25η Μαρτίου 1821**, ἡμέρα τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου.

Ἦταν καὶ τότε μιὰ πολὺ δύσκολη περίοδος. Ὁ Ἰμπραὴμ μὲ τὰ στρατεύματά του κατέκλυσε τὴν Πελοπόννησο καὶ εἶχε πέσει κάποια ἀπογοήτευσις. Τότε ὁ ἀείμνηστος Θεόδωρος Κολοκοτρώνης πῆγε μόνος σ' ἓνα ἐξωκκλήσι· ἐκεῖ ὅλη τὴ νύχτα προσευχόταν μετὰ δακρύων στὸ Θεὸ καὶ παρακαλοῦσε τὴν ὑπεραγία Θεοτόκο. Ὅταν βγήκε ἔξω ἡ ἐλπίδα του εἶχε ἀναπτρωθῆ καὶ εἶπε ἐκεῖνο τὸ λόγο· Ἡ Παναγία δὲν εἶνε ὅπως οἱ μεγάλες δυνάμεις ποὺ λησμονοῦν τὴν Ἑλλάδα· **ἡ Παναγία ὑπέγραψε τὴν ἐλευθερία μας**, καὶ δὲν παίρνει πίσω τὴν ὑπογραφή της, θὰ πραγματοποιήσει τὴν ὑπόσχεσί της.

Ἔτσι πῆραν πάλι θάρρος, ἀγωνίστηκαν μέχρι ἐσχάτων, καὶ **ἐλευθέρωσαν τὴ μικρὴ αὐτὴ γωνία τῆς γῆς** ἀπὸ τὸν Τοῦρκο.

● Πρῶτη φορὰ λοιπὸν τὸ 626 μ.Χ., δευτέρα τὸ 1821, ὑπάρχει ὁμως καὶ **τρίτη φορὰ**. Ποιὰ εἶνε ἡ τρίτη· **τὸ 1940**, στὸν ἑλληνοϊταλικὸ πόλεμο.

Θυμάμαι τότε **στην ἐπιστράτευσι** τοῦ ᾽40, ὅτι οἱ μανάδες, καθὼς τὰ παιδιά τους ἔφευγαν γιὰ τὸ μέτωπο, τὰ ἐμπιστεύονταν στὴν Παναγία. Καὶ πολλοὶ μαχηταί μας βεβαίωναν, ὅτι **στὰ βουνὰ** τῆς Βορείου Ἡπείρου εἶδαν τὴν Παναγία νὰ τοὺς σκεπάζη καὶ νὰ τοὺς ἐμψυχώνη.

Ζοῦσαν ἀκόμη μέχρι τὶς ἡμέρες μας **ἀγωνισταὶ τοῦ Ἀλβανικοῦ ἔπους**· γεροντάκια πιά, ποὺ δὲν τοὺς δίνει κανεὶς σημασία καὶ ἡ νεολαία τὰ περιφρονεῖ καὶ τὰ ἐμπαίζει, μιὰ νεολαία ποὺ ξέρει μόνο τὰ κέντρα διασκεδάσεως, ἐνῶ ἀπὸ τὸ ναὸ κατὰ κανόνα ἀπουσιάζει. Τέτοια ἀνάγωγα παιδιά στὴν Ἀθήνα, ὅταν εἶδαν στὸ δρόμο ἓνα γεροντάκι, τοῦ ἔρριξαν ἓνα κεσὲ μὲ γιαούρτι καὶ τὸν ἔχρισαν. Γιὰ τὴν πρᾶξι τοὺς αὐτὴ ὠδηγήθηκαν στὸ ἀστυνομικὸ τμήμα, καὶ ἐκεῖ οἱ νέοι μας ἔμαθαν, ὅτι ὁ γέρος ἐκεῖνος ἦταν λοχίας στὴ μάχη τῆς Πίνδου καὶ εἶχε τιμηθῆ μὲ ἀριστεῖο ἀνδρείας!

Τέτοιοι ἀγωνισταί, κάθε φορὰ ποὺ κατελάμβαναν μιὰ κορυφὴ καὶ ἔστηναν τὴν Ἑλληνικὴ **σημαία**, πανηγύριζαν καὶ **ἔψελναν** «*Τῆ ὑπερμάχῳ Στρατηγῶ τὰ νικητήρια...*».

* * *

Καὶ σήμερα, ἀγαπητοί μου, ἡ πατρίδα μας περνάει ἄλλη δοκιμασία καὶ περιμένει πάλι ἓνα θαῦμα. Γιατὶ πάλι τὰ ἴδια μᾶς κάνουν. **Μᾶς ἐγκατέλειψαν** αὐτοὶ ποὺ ὑπόσχονταν πὼς θὰ μᾶς ἐνισχύσουν, αὐτοὶ ποὺ διακήρυτταν τότε· «Μέχρι τώρα λέγαμε ὅτι οἱ Ἕλληνες πολεμοῦν σὰν ἥρωες, στὸ ἔξῃς θὰ λέμε ὅτι οἱ ἥρωες πολεμοῦν σὰν Ἕλληνες». Μᾶς ἐγκατέλειψαν αὐτοί· ἄς μὴ μᾶς ἐγκαταλείψῃ ἡ ὑπεραγία Θεοτόκος.

Καὶ ἡ Παναγία εἶνε παρήγορος ἄγγελος ὄχι μόνο ἐν καιρῷ πολέμου, ἀλλὰ **καὶ σὲ ἄλλες δύσκολες στιγμὲς**. Εἶνε ἄρρωστο τὸ παιδί, καὶ ἡ μάνα προσεύχεται· Παναγία μου, κάνε το καλά! Ἔμεινε ἡ γυναίκα χήρα καὶ τὸ παιδί ὀρφανό, καὶ αὐτὴν παρακαλοῦν· Παναγία, προστάτεψέ μας! Ταξιδεύει κανεὶς στὴ θάλασσα, ἔπεσε σὲ φουρτούνα καί, Παναγία μου, σῶσε με! φωνάζει. Φοβᾶται στὸ ἀεροπλάνο ἢ στὸ αὐτοκίνητο καί, Παναγία μου! λέει αὐθόρμητα. Φτάνουμε καὶ στὸ τέλος τῆς ζωῆς, καὶ ἐκείνην πάλι καλοῦμε νὰ σταθῆ δίπλα μας.

Τὸ θλιβερὸ εἶνε ὅτι, ὅταν περνᾷ ἡ δυσκολία, λησμονοῦμε τὶς εὐεργεσίες τῆς Παναγίας καὶ δὲν τῆς λέμε οὔτε ἓνα εὐχαριστῶ. Καὶ τὸ ἀξιοθρήνητο εἶνε ὅτι, εἴτε σὲ μιὰ ἀντιξοότητα εἴτε κι ἀπὸ μιὰ ἐπιπολαιότητα καὶ κακὴ συνήθεια, πολλοὶ ἀνοίγουν τὰ ἄθλια στόματα τους καὶ ἀντὶ γιὰ προσευχὲς βγάζουν **ὑβρεὶς καὶ βλαστήμιες**. Τὸ δὲ ἀποκορύφωμα τοῦ πα-

ραλογισμοῦ ποιό εἶνε· ὅτι, ἐνῶ μέσα στοὺς ναοὺς ψάλλουμε «*Τῆ ὑπερμάχῳ Στρατηγῶ τὰ νικητήρια...*» καὶ «*Χαῖρε, Νύμφη ἀνύμφευτε*», ὅταν βγοῦμε ἔξω καὶ μετρήσουμε τὶς βλαστήμιες ποὺ ξεστομίζουν οἱ νεοέλληνες, βλέπουμε ὅτι αὐτὲς εἶνε πολὺ περισσότερες. Φρίκη! Κάποτε στὴν Ἑλλάδα, στὴ Μικρὰ Ἀσία, στὸν Πόντο, παντοῦ στὰ εὐλογημένα μας μέρη, δὲν ἀκουγόταν βλαστήμια· τώρα τὸ φοβερὸ αὐτὸ ἀμάρτημα ἔχει διαδοθῆ τόσο, ὥστε μολύνει καὶ τὸν ἀέρα ἀκόμη.

Εἶνε ἀνάγκη νὰ ἐξαλειφθῆ, νὰ σβῆσῃ ἡ βασιτήμια, ἂν θέλουμε νὰ ἔχουμε τὴ βοήθεια καὶ τὴν προστασία τῆς Παναγίας. Σὰς ὑπενθυμίζω τί ἔλεγε γι' αὐτὸ ὁ **ἅγιος Κοσμάς ὁ Αἰτωλός**· «*Ἐνας ἄνθρωπος νὰ μὲ ὑβρίσῃ, νὰ φωνεύσῃ τὸν πατέρα μου, τὴν μητέρα μου, τὸν ἀδελφόν μου, καὶ ὕστερα τὸ μάτι νὰ μοῦ βγάλῃ, ἔχω χρέος ὡσὰν Χριστιανὸς νὰ τὸν συγχωρήσω· τὸ δὲ νὰ ὑβρίσῃ τὸν Χριστόν μου καὶ τὴν Παναγίαν μου, δὲν θέλω νὰ τὸν βλέπω*» (βλ. στὰ βιβλία μας Κοσμάς ὁ Αἰτωλός, Ἀθήναι 2013⁹¹, σ. 185 καὶ Ἀντιβλασφημικὸς ἀγὼν, Ἀθήναι 1989⁹², σ. 82).

Ὁ δὲ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, αὐστηρότερος ἀπὸ τὸν ἅγιο Κοσμά, ἔλεγε ὅτι δὲν εὐθύνονται μόνο αὐτοὶ ποὺ βλαστημοῦν, ὑπεύθυνοι εἶνε κι αὐτοὶ ποὺ τοὺς ἀκοῦνε καὶ ἀδιαφοροῦν. Τί θὰ ἔκανες ἂν βλαστημοῦσαν τὴ μάνα σου ἢ κατηγοροῦσαν τὸν πατέρα σου; δὲν θὰ διαμαρτυρόσουν; Ἔτσι συνέβη κάποτε στὴν Καλαμάτα. Βλαστημοῦσε ἓνας, καὶ πὼς τὸν διώρθωσε ὁ ἄλλος· βγαίνει ἀπὸ τὸ μαγαζὶ καὶ τοῦ λέει· –Γιατί βλαστήμησες τὸν πατέρα μου; Ἐννοοῦσε τὸν οὐράνιο Πατέρα (βλ. τὸ περιστατικὸ στὸ βιβλίό μας Ἀντιβλασφημικὸς ἀγὼν, σσ. 21 καὶ 178-9). Καμμιά γυναίκα, καὶ ἡ πιὸ διεφθαρμένη, δὲν ὑβρίζεται ὅπως ἡ ὑπεραγία Θεοτόκος. Θεέ μου, πὼς μᾶς ἀνέχεσαι; Γι' αὐτὸ ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος λέει· Ἄκουσες βλαστήμια; μὴ μείνης ἀδιάφορος. Ἐχεις γλῶσσα; συμβούλεψε τὸ βλάσφημο. Δὲν σ' ἀκούει; χτύπα τον· χέρι ποὺ θὰ χτυπήσῃ βλάστημο θὰ ἀγιάσῃ (βλ. Ε.Π. Migne 49,32).

Κ' ἐμεῖς λοιπόν, ἐκεῖ ποὺ βρισκόμαστε κι ἀπὸ μέρα σὲ μέρα δὲν ξέρουμε τί μᾶς ξημερώνει, γιὰ νὰ ἔχουμε πάλι βοηθό μας τὴν ὑπεραγία Θεοτόκο, ἄς ἀγωνιστοῦμε **νὰ ἀπαλλάξουμε τὸν τόπο μας ἀπὸ τὴ φοβερὴ πληγὴ τῆς βλασφημίας**. Κ' ἔτσι ἡ πατρίδα μας, ὅπως τὸ 626, ὅπως τὸ 1821, ὅπως τὸ 1940, ἀλλὰ καὶ σ' ἄλλες περιπτώσεις, γιὰ ἄλλη μιὰ φορὰ νὰ σωθῆ. Καὶ τότε ὅλα μαζί τὰ στόματα στοὺς ναοὺς νὰ ποῦμε· Χαῖρε, Παναγία! «*Χαῖρε, δι' ἧς ἐγείρονται τρόπαια· χαῖρε, δι' ἧς ἐχθροὶ καταπίπτουσι*»· ἀμήν.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**